

Ime hrvatskoga jezika u svijetu — proglas

Sudionici HIDISA 2005, Prvoga znanstvenoga skupa Hrvatski kao drugi i strani jezik, 2005. odlučili su sastaviti sljedeći proglas. U ime svih sudionika sastavila ga je tročlana skupina na čelu s profesorom emeritusom Josipom Silićem.

Poštovani!

Na Prvome znanstvenom skupu posvećenomu hrvatskomu jeziku kao drugomu i hrvatskomu jeziku kao stranomu jeziku (kraticom Hidis, održanom 14. i 15. listopada 2005.) doznali smo da se hrvatski jezik još uvijek na nekim stranim sveučilištima (i ne samo sveučilištima) vodi pod imenom *srpskohrvatski jezik*. Tako je, primjerice, na nekim talijanskim sveučilištima. Sudionice su Hidisa iz Italije rekly da je to “standardizirano” ime u Italiji te da će se, kako im se kaže, i dalje rabiti. Na nekim se pak sveučilištima u nazivu *srpskohrvatski* “kriju” sva tri (službeno priznata) jezika: bosanski, hrvatski i srpski. Stručnjaci se — profesori i lektori koji na tim sveučilištima predaju hrvatski jezik svojski trude da studente uvjere u to da je to autonoman standardni jezik, ravnopravan s drugim standardnim jezicima u svijetu, te da njegovu opisu treba pristupiti neovisno o bosanskome standardnom jeziku i neovisno o srpskome standardnom jeziku.

Međutim, spomenuti profesori i lektori potpuno su nemoćni da bilo što (službeno) učine u vezi sa statusom njegova imena. Zašto? Zato što je ime standardnoga jezika kao državnoga jezika isključivo stvar politike. Republika Hrvatska ima sve bitne dokumente (među njima i Ustav) u kojima je hrvatski standardni jezik deklariran transparentno i u smislu državnoga jezika i u smislu njegova imena. Posebno je ta transparentnost poželjna sada - kada se Republika Hrvatska nalazi pred vratima Europske Unije. Ona u Europsku Uniju ne može ući ako nije standardizirana i u jeziku i u njegovu imenu. Ona u nju može ući, dakako, samo s jednim imenom svojega jezika — hrvatskim.

Molimo vas (ili Vas) da svoje razgovore s odgovarajućim političarima o ulasku u Europsku Uniju uključite i temu *hrvatski jezik*. No nju bi trebalo uključiti i u druge relevantne razgovore, posebno kad se vode s državama u kojima je nesređen status i karaktera i imena hrvatskoga jezika.

P.s. Budući da moramo voditi računa i o praktičnim problemima (mali broj studenata i nemogućnost angažiranja triju, a s vremenom i četiriju, lektora

— lektora za hrvatski jezik, lektora za srpski jezik, lektora za bosanski jezik i lektora za crnogorski jezik, na istome sveučilištu) moguć je suvremeni kontrastivni pristup svima tim jezicima, njihovim sličnostima i različitostima, ali *ne istodobno*. Pritom se, dakako, ni tada ne smiju mimoći i zanemariti njihova zasebna (službena) imena. Uz to: ni u kojemu se slučaju spomenuti jezici ne smiju voditi pod jednim (općim) imenom (srpskohrvatskim). Oni se i na tuzemnim i na inozemnim sveučilištima moraju voditi kao *samostalni slavenski jezici*.

Uvjereni da ćete se našoj molbi odazvati, unaprijed vam (ili Vam) se zahvaljujemo i srdačno vas (ili Vas) pozdravljamo.

S poštovanjem,
prof. dr. sc. Josip Silić,
predsjednik Programskoga odbora
Prvoga znanstvenoga skupa Hidis